

22. juli 2022

J. nr. 21/17100

Projektforslag jf. vandløbsloven: Vandløbsregulering på matr. 20h og 20s, Pedersker

Center for Natur, Miljø og Fritid har den 21. februar 2022, modtaget en ansøgning fra Lejf Bohn, Strandvejen 9, 3720 Åkirkeby, omhandlende rørlægning af en 100 m åben drængrøft langs skellet mellem matr. 20h og 20s, Pedersker.

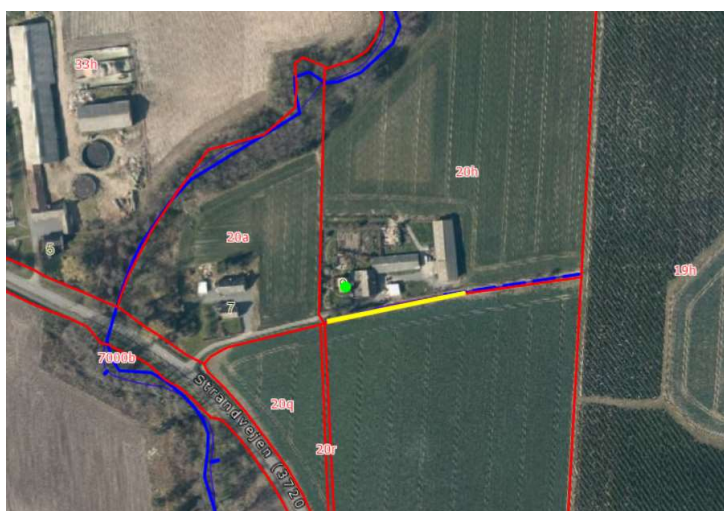
Projektet berører følgende ejendomme:

Matrikel og ejerlav	Ejer
20h, Pedersker	Lejf Bohn: Strandvejen 9, 3720 Aakirkeby
20s, Pedersker	Ejvind Hansen: Strandvejen 7, 3720 Aakirkeby

Ansøgningen behandles efter vandløbslovens¹ §§ 16-17, der omhandler regulering af vandløb samt kapitel 2 og 5 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering mv.²

Projektets lokalitet

Projektet foregår nordøst for Øster Sømarken på matr. 20h og 20s, Pedersker. Den strækning, som ønskes rørlagt, fremgår med en gul streg på følgende kort:

Figur 1: Matrikelkortet viser den del af grøften, som ønskes rørlagt med en gul streg. Øle Å ses ude til venstre på kortet med en blå streg (kilde: Kortinfo).

¹ LBK nr. 127 af 26/01/2017.

² BEK nr. 834 af 27/06/2016.

Formål

Formålet med rørlægningen er forbedre tilkørselsforholdene til værkstedet på ejendommen og afhjælpe rotteproblemer, som er forårsaget af den åbne grøft.

Projektområdet

Projektområdet ligger ca. 13,5 m over havets overflade og dermed lavt i landskabet. Grøften afleder drænvand, som kommer fra landbrugsarealet mod øst og nordøst. Grøften leder mod sydvest og munder ud i Øle Å. Ansøger har i ansøgningen oplyst, at grøften ikke er vandførende hele året.

Eksisterende åbne grøft er 1,5 m dyb og 1 m bred i bunden. Grøften er 2 m fra kronekant til kronekant. Skråningsanlægget er V-formet og faldet er ca. 5 ‰.

På følgende billeder ses grøften, der ønskes rørlagt:

Figur 2: Billederne viser grøften i projektområdet. Billederne er taget fra udløbet nedstrøms i opstrøms retning (Kilde: BRK).

Projektet

Ansøgningen omfatter følgende:

- Rørlægning af 100 m åben grøft
- Fald som nuværende ca. 5 ‰
- Eksisterende markdræn skal kobles på rørlægningen
- Etablering af 2 rensbrønde op- og nedstrøms rørlægningen
- Tildækning af røret med ren jord, som ejer har liggende

For at sikre at rørlægning ikke bevirker stuvning opstrøms, har Bornholms Regionskommune foretaget en vurdering af vandløbsoplandet og en beregning af rørstørrelse. For at sikre tilstrækkelig kapacitet i røret, skal det have en indre diameter på min. Ø 277 mm.

Besigtigelse

Kommunen har den 31. januar 2022 foretaget en besigtigelse af projektområdet sammen med ejer.

Ved tilsynet blev det bemærket, at der er tale om en reguleret drængrøft, som er gennemsnitlig 1,5 m dyb og med et gennemsnitligt fald på 5 ‰. Grøften har en bundbredde på ca. 1 m og mellem kronekanter er grøften op til ca. 2 m bred. Grøftens dimensioner stemmer derfor ikke helt overens med vandføringen.

Grøften sikrer primært afstrømning af overfladevand fra opstrøms marker. Vandløbsbunden er sandet og stort set uden sten. Brinkerne er slået helt i bund. Der er således ikke observeret vandplanter eller smådyr knyttet til vandløbsmiljøet i grøften.

Grundet det lille fald, forventes der også at ske både nedsvivning og fordampning fra grøften. Opstrøms projektstrækningen, vil ca. 80 m grøft forblive åben. For enden af denne strækning er vandløbet rørlagt med en Ø300 mm betonledning. Det samme er gældende nedstrøms projektstrækningen.

Overslag over udgifterne og fordelingen af disse

Ansøger forestår udgifterne i forbindelse med projektets gennemførelse.

Fremtidigt vedligeholdelse

Da der er tale om et privat vandløb, tilfalder vedligeholdet til enhver tid ejerne af de respektive matrikler: 20h og 20s, Pedersker.

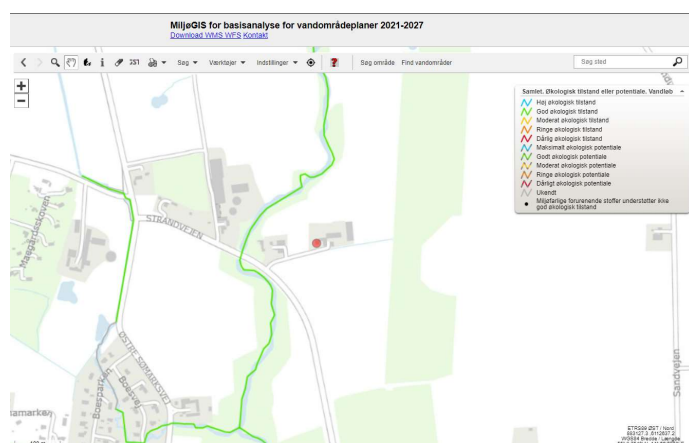
Tidsplan

Projektet ønskes udført, så snart tilladelse foreligger.

Natur- og miljømæssige konsekvenser

Den åbne grøft leder til Øle Å, som løber mod syd ca. 160 m fra projektområdet. Øle Å er målsat jf. Statens Vandområdeplaner 2021-2027.³

Øle Å er registreret med god økologisk tilstand ifølge MiljøGIS for vandområdeplanerne 2021-2027. Der er registreret god økologisk tilstand for smådyr, høj tilstand for fisk og ukendt tilstand for vandplanter (figur 2).

Figur 2: Kortet viser det målsatte vandløb Øle Å. Øle Å er registreret med god samlet god økologisk tilstand (kilde: MiljøGIS for vandområdeplaner 2021-2027).

Det er Bornholms Regionskommunes opfattelse, at vandføringen i grøften er begrænset med hyppige tilfælde af udtørring. Der er derfor ingen eller kun ringe natur- og miljømæssige forhold knyttet til grøften. Det vurderes desuden, at korrekt udført rørlægning af strækningen med rør, i en størrelse, der ikke er mindre end de eksisterende rørlægninger, ikke vil have negative konsekvenser for ejendommene og landbrugsareal, der er beliggende op- og nedstrøms projektstrækningen. Rørlægningen af grøften vil ikke ændre på afstrømningen i vandløbet. Projektet vurderes derfor at være foreneligt med formålsbestemmelsen i vandløbsloven.

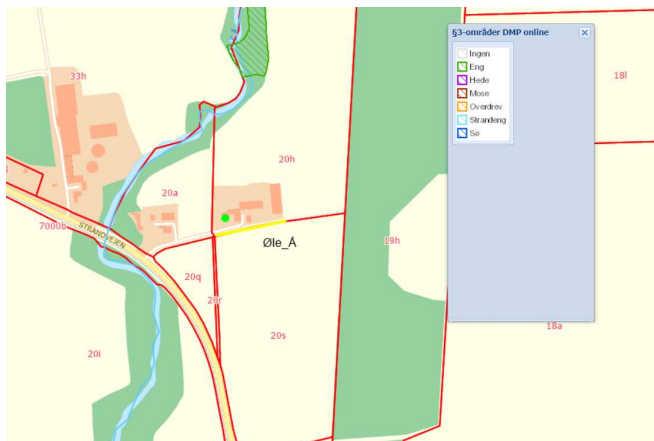
Ifølge Indsatsbekendtgørelsens⁴ § 8, skal vandløbsmyndigheden ved administration af lovgivningen forebygge en forringelse af tilstanden for overfladevandområder og sikre, at opfyldelse af de miljømål, der er fastlagt i bekendtgørelse om miljømål for overfladevandområder og grundvandforekomster ikke forhindres. Ifølge § 8, stk. 2, skal det ved afgørelsen sikres, at projektet hverken indebærer en direkte eller indirekte negativ påvirkning af det målsatte vandområde.

³ BEK nr. 1625 af 19/12/2017.

⁴ BEK nr. 449 af 11/04/2019.

Naturbeskyttelse

Grøften er ikke beskyttet jf. naturbeskyttelseslovens § 3, men vandløbet, som grøften leder til; Øle Å, er omfattet (se figur 3). Kommunen vil foretage en vurdering af, om projektet kræver en dispensation ifølge naturbeskyttelsesloven før der træffes afgørelse jf. vandløbsloven.

Figur 3: Matrikelkortet viser Øle Å som er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven (kilde: Kortinfo).

Projektet ligger ikke indenfor Natura 2000. Det nærmeste Natura 2000 område er: Nr. 164 Dueodde, som ligger 770 m mod syd.

Fredninger

Projektet ligger i periferien af en æstetisk fredning: Boesgård, Pedersker, nr. 138-03-48 (figur 4).

Figur 4: Matrikelkortet viser fredninger tæt på projektområdet (Skraveret violet felt mod venstre: Æstetisk fredning, pink cirkler: 100 m zone omkring beskyttede fortidsminder) (kilde: Kortinfo).

Bornholms Regionskommune vil foretage en vurdering af, om ovenstående kræver en dispensation.

Projektet ligger indenfor en skovbyggelinje. Eftersom projektet foregår under terræn har det ingen betydning i forhold til projektets eventuelle gennemførelse.

Afvandingsmæssige og afstrømningsmæssige konsekvenser

En tilladelse til at rørlægge grøften forudsætter bl.a., at alle sidedræn skal kobles på rørlægningen, så de fortsat kan afvande og at røret dimensioneres korrekt, så det har tilstrækkelig kapacitet.

Selvom røret dimensioneres korrekt jf. vandløbsoplandets størrelse og rørets fald, så kan røret alligevel have en opstuvende effekt i perioder med nedbør i sammenligning med åbne grøfter. En rørlægning kan derfor både

have afvandings- og afstrømningsmæssige konsekvenser. Eftersom vandføringen i grøften er begrænset og den er tørlagt i perioder, forventet der at være tale om konsekvenser af ubetydelig karakter.

Fri afstrømning i den rørlagte strækning forudsætter, at røret vedligeholdes jf. vandløbslovens bestemmelser.

Beregning af rørdimension

Oplandet til grøften er vurderet til at være på ca. 565290 m² eller 56,5 ha. Dette estimat bygger på beregning ved at måle op på kortmateriale. Der er taget afsæt i de naturlige strømningsveje og højdekurver.

Der vil være en afstrømning på 56,5 l vand/s fra grøftens opland. Hvis røret har et fald på 5 ‰ kræver det, at der etableres et rør med en indre diameter på minimum Ø 277 ifølge Uponors skema.

Høring

Projektredøgørelsen vil være i offentlig høring på kommunens hjemmeside i 4 uger. Eventuelle bemærkninger eller indsigelser til ansøgningen, kan sendes via e-mail til nmf@brk.dk eller til Center for Natur, Miljø & Fritid, Skovløkken 4, 3770 Allinge, att. Tine Kent Egedal.

Bemærkningerne skal være kommunen i hænde senest: **19. august 2022.**

Videre behandling af ansøgningen

Når høringsperioden er slut, vil Center for Natur, Miljø og Fritid tage endelig stilling til ansøgningen.

Når der træffes en afgørelse, vil kommune tage hensyn til samtlige afvandingsinteresser ved vandløbet. Det vil samtidig sikres, at projektet er foreneligt med hensynet til den miljømæssige målsætning, som vandløbet er underlagt.

Vandløbsmyndighedens godkendelse af et projekt, der forudsætter tilladelse eller godkendelse efter bestemmelser i naturbeskyttelsesloven, miljøbeskyttelsesloven, vandforsyningsloven eller fiskeriloven kan først meddeles, når der foreligger afgørelse efter disse.

Center for Natur, Miljø og Fritid.